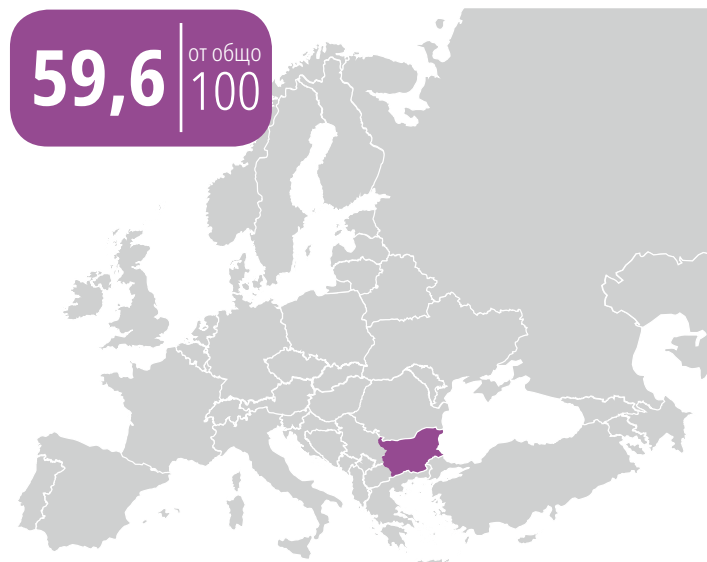

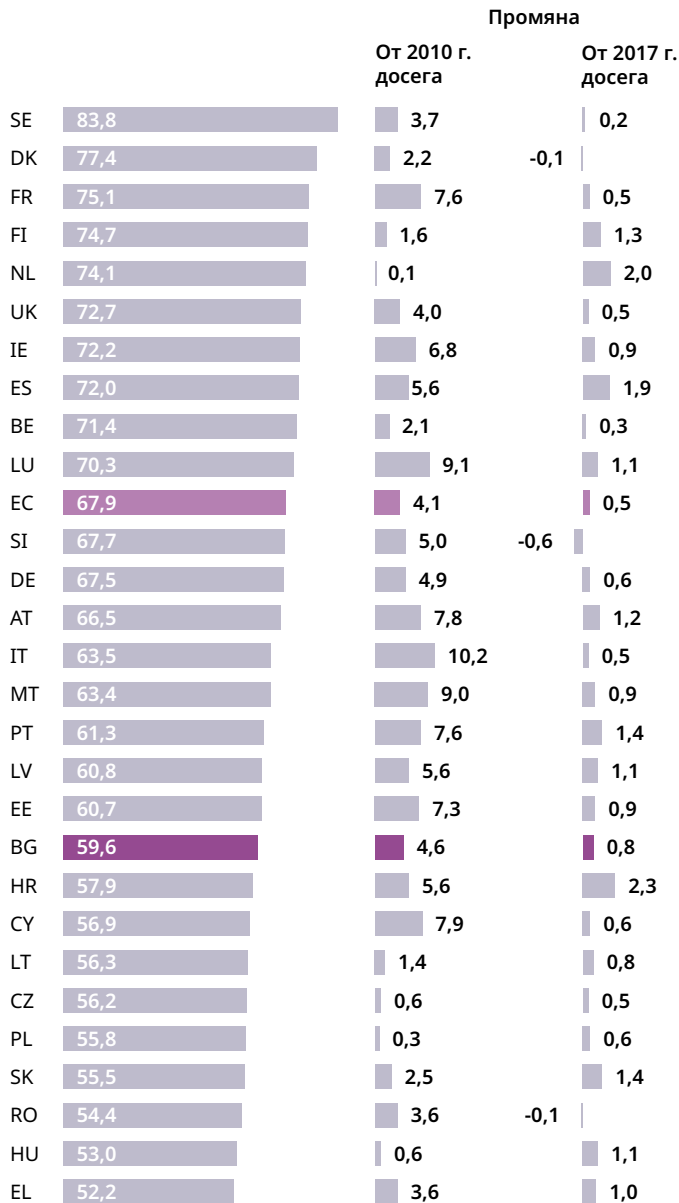
Индекс за равенството между половете за 2020 г.: БЪЛГАРИЯ

Напредък в областта на равенството между половете в България от 2010 г. насам

С 59,6 от 100 процентни пункта България заема 19-то място в ЕС по индекса за равенството между половете. Резултатът е с 8,3 процентни пункта по-нисък от този на ЕС.

От 2010 г. досега резултатът на България се е увеличил с 4,6 процентни пункта. Увеличението от 2017 г. насам е слабо (само 0,8 процентни пункта). Позицията на страната в класацията се е изместила надолу с две места от 2010 г. досега.

Най-добро представяне

Резултатите в България са най-високи в областта на здравеопазването (77,2 процентни пункта) и работата (69,0 процентни пункта), въпреки че страната заема ниска позиция и в двете области (27-ма в областта на здравеопазването и 21-ва в областта на работата).

Най-голяма възможност за подобрене

Неравенствата между половете са най-силно изразени в областта на времето (42,7 процентни пункта). След като падна с три позиции от 2010 г. досега, България заема последно място в тази област.

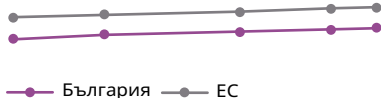

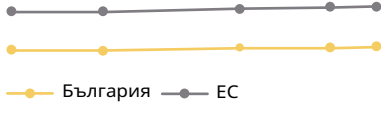

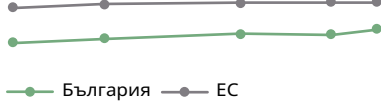

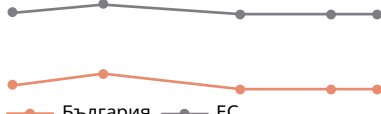

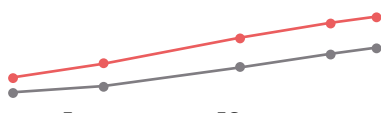

Най-голямо подобрене

От 2010 г. насам резултатите на България се подобряват най-много в областта на правомощията, като страната се премести нагоре с две места в класирането (тя се нарежда на 6-то място). Резултатът на България в областта на правомощията се е увеличил с 15,7 процентни пункта от 2010 г. досега.

Стъпка назад

От 2010 г. насам резултатът на България в областта на времето намалява (- 1,2 процентни пункта). Постигнат е незначителен напредък в областта на работата (+ 1,1 процентни пункта), парите (+ 1,5 процентни пункта) и здравеопазването (+ 1,9 процентни пункта).

Разгледайте резултатите за индекса за България

Резултат	2010 г.	2012 г.	2015 г.	2017 г.	2018 г.	Тенденции в резултатите в периода 2010 г. – 2018 г. Тенденции при държавите и ЕС
 1-100	55,0	56,9	58,0	58,8	59,6	
Работа	67,9	68,7	68,6	69,0	69,0	
 Участие	81,3	82,0	82,7	83,5	83,5	
 Сегрегация и качество на труда	56,7	57,6	56,9	57,0	57,0	
Пари	60,8	60,5	61,9	61,8	62,3	
 Финансови ресурси	44,7	44,2	48,2	50,2	49,6	
 Икономическо положение	82,8	82,7	79,5	76,1	78,2	
Знание	50,4	51,9	53,3	53,2	54,9	
 Образователна степен и участие	53,9	54,6	56,1	55,4	57,3	
 Сегрегация	47,1	49,3	50,7	51,0	52,7	
Време	43,9	47,4	42,7	42,7	42,7	
 Дейности за полагане на грижи	48,6	56,6	55,7	55,7	55,7	
 Социални дейности	39,7	39,7	32,6	32,6	32,6	
Правомощия	45,8	49,4	56,0	59,9	61,5	
 Политически	50,3	53,4	49,2	53,8	56,5	
 Икономически	27,6	32,7	53,2	59,9	60,0	
 Социални	69,3	69,3	67,0	66,8	68,5	
Здравеопазване	75,3	75,8	76,4	77,1	77,2	
 Статус	88,1	88,4	88,1	89,0	89,1	
 Поведение	52,3	52,3	52,3	52,3	52,3	
 Достъп	92,6	94,1	96,9	98,5	98,5	

За индекса

Всяка година ние оценяваме държавите – членки на ЕС, и ЕС като цяло, за да установим в каква степен са постигнали напредък по отношение на равенството между половете. Индексът използва **скала от 1 до 100, в която 1 се равнява на пълно неравенство, а 100 на пълно равенство.**

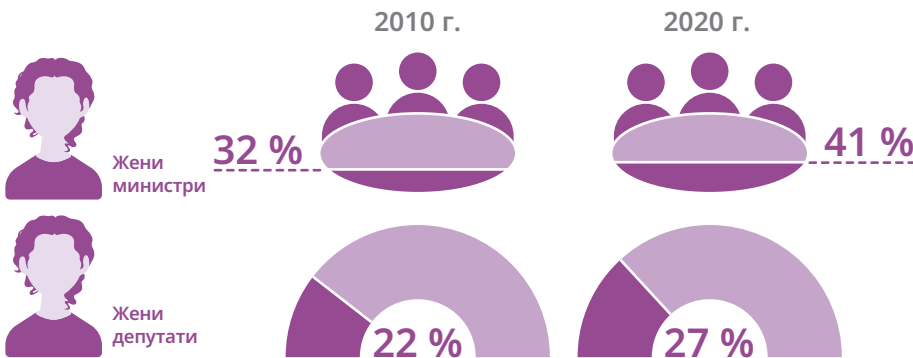
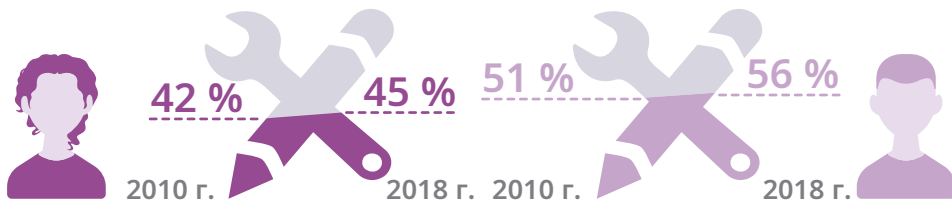
Резултатите се основават на разликите между жените и мъжете и равнищата на успеваемост в шест основни области: работа, пари, знание, време, правомощия и здраве, както и **в съответните им подобласти.** В индекса са включени **две допълнителни области**, но те нямат отражение върху окончателния резултат. При областта на интерсекционалната неравнопоставеност се подчертава начинът, по който неравенствата между половете се проявяват в съчетание с възрастта, способностите/уврежданията, държавата на раждане, образованието и вида на семейството. В областта на насилието срещу жените се измерват и анализират преживяванията на жените във връзка с насилието. Индексът се състои от **31 показателя.** Индексът за равенство между половете за 2020 г. включва също **тематичен фокус върху цифровизацията и бъдещето на работата.**

Основни акценти

Увеличаване на участието на пазара на труда

Заетостта в еквивалент на пълен работен ден (FTE) се е повишила както за жените, така и за мъжете.

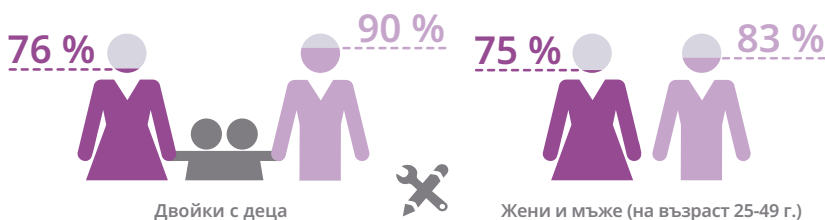
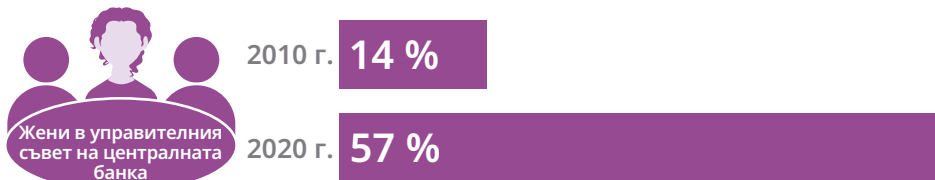
Подобрения във вземането на политически решения

Делът на жените сред министрите и делът на жените сред депутатите се е увеличил.

Подобрения във вземането на икономически решения

Делът на жените в управителния съвет на централната банка е четирикратно по-висок от този през 2010 г.

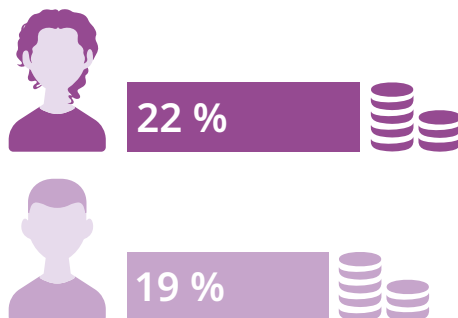
Неравенството между половете в заетостта се е увеличило, особено за някои групи

Неравенството между половете в заетостта в еквивалент на пълен работен ден (FTE) е много по-голямо между хората от двойки с деца и сред тези на възраст 25 – 49 години.

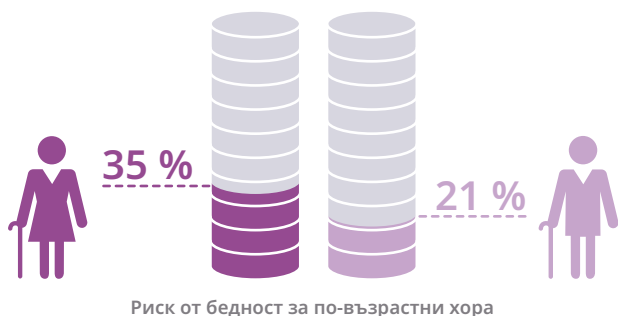
Бедността е постоянен проблем

От 2010 г. досега рискът от бедност се е увеличил с 1 процентен пункт както за жените, така и за мъжете. Нивата на бедност са сред най-високите в ЕС.

Неравенство в икономическото положение

Хората, изложени на най-висок риск от бедност, са жени и мъже с ниско ниво на образование (47 % и 43 %), самотни жени (46 %), жени с увреждания (34 %) и жени на възраст над 65 години (35 %).

Разгледайте представянето на България по показатели

Показатели			България		ЕС	
			Жени	Мъже	Жени	Мъже
Работа						
	Участие	*Заетостта в еквивалент на пълен работен ден (FTE) е мярка за заетите лица по сравним начин, въпреки че те може да работят различен брой часове на седмица;	45	56	42	57
	Сегрегация и качество на труда	Продължителност на трудовия живот (15+, години, 2018 г.)	31	35	34	39
		Сегрегация в заетостта (15+, %, 2018 г.)	19	4	31	8
		Гъвкавост (15+, %, 2015 г.)	20	31	23	27
	Индекс на перспективите за професионално развитие (15+, процентни пункта, 0 – 100, 2015 г.)	66	62	63	64	
Пари						
	Финансови ресурси	Среден месечен доход (16+, евро по стандарт на покупателната способност, 2014 г.)	830	970	2 249	2 809
	Икономически условия	Среден годишен нетен доход на домакинството** (16+, евро по стандарт на покупателната способност, 2018 г.)	9 134	9 776	17 860	18 668
		Изложени на риск от бедност (16+, %, 2018 г.)	22	19	17	16
	Разпределение на доходите (16+, %, 2018 г.)	14	13	20	19	
Знание						
	Образователна степен и участие	Завършили висше образование (15+, %, 2018 г.)	27	20	26	25
	Сегрегация	Участие в учене през целия живот (15+, %, 2018 г.)	9	9	17	16
		Сегрегация в образованието (15+, %, 2017 г.)	34	18	43	21
Време						
	Дейности за полагане на грижи	Грижа за деца, внуци, възрастни хора или хора с увреждания (18+, %, 2016 г.)	39	26	38	25
	Социални дейности	Готвене и/или всекидневна домакинска работа (18+, %, 2016 г.)	73	13	79	34
		Спортни, културни или развлекателни дейности (15+, %, 2015 г.)	12	20	28	32
	Доброволчество или благотворителни дейности (15+, %, 2015 г.)	3	2	12	11	
Правомоция						
	Политически	Министри (% второто тримесечие на 2020 г.)	41	59	32	68
		Депутати (% второто тримесечие на 2020 г.)	27	73	32	68
		Членове на регионални съвети/общински власти (% 2019 г.)	26	74	29	71
	Икономически	Членове на управителните съвети на големи дружества (% първо полугодие на 2020 г.)	17	83	29	71
		Членове на управителния съвет на централната банка (% 2019 г.)	57	43	25	75
	Социални	Членове на управителния съвет на организации за финансиране на научни изследвания (% 2019 г.)	40	60	38	62
		Членове на управителния съвет на обществени организации за радио и телевизия (% 2019 г.)	30	70	37	63
		Членове на управителния съвет на национални олимпийски спортни организации (% 2019 г.)	21	79	17	83
Здравеопазване						
	Статус	Хора в добро здраве (16+, %, 2018 г.)	63	70	67	72
		Средна продължителност на живота (години, 2018 г.)	79	72	84	78
	Поведение	Продължителност на живота в добро здраве (години, 2018 г.)	68	64	64	63
		Пушене и пиене на алкохол** (16+, %, 2014 г.)	32	53	28	48
Достъп	Физически дейности и/или консумация на плодове и зеленчуци** (16+, %, 2014 г.)	9	18	36	40	
	Неудовлетворена потребност от медицински преглед (16+, %, 2018 г.)	3	3	4	3	
	Неудовлетворена потребност от стоматологичен преглед (16+, %, 2018 г.)	3	3	4	4	

Източници: Евростат (статистически данни за образованието, Наблюдение на работната сила на Европейския съюз, Европейско здравно интервю, статистически данни на ЕС за доходите и условията на живот, Проучване на структурата на заплатите), Eurofound (Европейско проучване на условията на труд, Европейско проучване на качеството на живот), EIGE (Жени и мъже в процеса на вземане на решения). *Заетостта в еквивалент на пълен работен ден (FTE) е мярка за заетите лица по сравним начин, въпреки че те може да работят различен брой часове на седмица ** ЕС: Непретеглена средна стойност
Прочетете повече за индекса за равенството между половете на адрес <http://eige.europa.eu/gender-equality-index>

Насилие

Защо няма резултат за областта на насилието?

Няма нови данни за актуализиране на резултата за насилието, поради което не е посочена цифра. Понастоящем Евростат координира едно проучване за целия ЕС относно насилието, основано на пола, като резултатите се очакват през 2023 г. През 2022 г. EIGE ще стартира втори кръг на събиране на административни данни за насилието над интимни партньори, изнасилванията и убийствата на жени. И двата източника на данни ще бъдат използвани за актуализиране на Индекса за равенството между половете за 2024 г. в областта на насилието.

За разлика от другите области на индекса, тази за насилието не измерва разликите между положението на жените и мъжете; а по-скоро изследва опита на жените, свързан с насилие (разпространение, тежест и разкриване). Общата цел не е да се намали разликата между жените и мъжете по отношение на насилието, а то да се премахне напълно.

! Пропуските в данните замаскират истинските мащаби на насилието. ЕС се нуждае от изчерпателни, актуални и сравними данни, за да разработи ефективни политики за борба с насилието срещу жени.

Насилието накратко

Убийства на жени

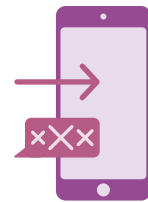
Няма налични данни.

Генитално осакатяване на жени (FGM)

Няма налични данни.

Кибернасилие

1 % от жените са преживели онлайн тормоз.

Източник: Eurofound, Европейско проучване на качеството на живот

По време на ограниченията на свободата на движение поради COVID-19 жените във връзки, в които има насилие, останаха затворени вкъщи и бяха изложени на действията на насилника си за продължителни периоди от време, което ги постави в по-голям риск от домашно насилие. Дори без пандемия, най-голямата опасност за жените идва от хора, които познават.

Истанбулската конвенция: актуално състояние

Истанбулската конвенция е най-всеобхватният международен договор за правата на човека в областта на насилието над жени и домашното насилие. България подписа Истанбулската конвенция през април 2016 г., но все още предстои да я ратифицира.

Тематичен фокус върху цифровизацията и бъдещето на работата

Индексът за равенството между половете за 2020 г. се фокусира върху цифровизацията и бъдещето на работата. В този тематичен фокус са разгледани три области:

- използване и развитие на цифрови умения и технологии;
- цифрова трансформация на света на труда (сегрегация, условия на труд, баланс между работата и личния живот);
- по-широките последици от цифровизацията за правата на човека, насилието над жени и дейностите за полагане на грижи.

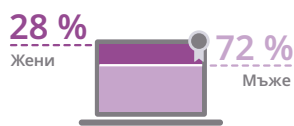
Информационни умения над основното ниво сред лицата на възраст 25 – 54 години

Завършили ИКТ образование

ИКТ специалисти

Основни показатели	България		ЕС	
	Жени	Мъже	Жени	Мъже
Цифрови умения				
Ежедневно използващи интернет (16 – 74 г.,%, 2019 г.)	59	60	78	80
Цифрови умения над основното ниво (16 – 74 г.,%, 2019 г.)	12	10	31	36
Информационни умения	47	43	71	71
Комуникационни умения	55	54	67	66
Умения за решаване на проблеми	25	24	56	63
Софтуерни умения	18	15	39	44
Обучение за повишаване на цифровите умения (16 – 74 г.,%, 2018 г.)	13	12	18	22

Сегрегация в областта на образованието и пазара на труда

Завършили ИКТ образование (%, 2018 г.)	35	65	20	80
ИКТ специалисти (15+,%, 2019 г.)	28 (s)	72 (s)	18 (s)	82 (s)
Учени и инженери във високотехнологичните сектори (25 – 64 г.,%, 2019 г.)	27	73	20	80

Работа в областта на ИКТ

ИКТ в работата и извършваните дейности (16 – 74 г.,%, 2018 г.)				
Ползване на настолен или преносим компютър, смартфон и др.	21	20	37	42
Ползване на друго компютърно оборудване	3	5	8	13
Размяна на електронни съобщения	16	14	32	36
Създаване или редактиране на електронни документи	14	11	24	28
Ползване на социални медии	4	5	9	11
Ползване на приложения за получаване на задачи или инструкции	5	5	10	14
Ползване на специфичен за професията софтуер	8	8	19	24
Разработени или поддържани ИТ системи или софтуер	1	2	3	7
Работа на непълно работно време в областта на ИКТ (20 – 64 г.,%, 2018 г.)	1 (d)	2 (d)	17	5

Организиране на работното време сред ИКТ специалистите
(20 – 64 г.,%, 2015 г., няма данни на национално ниво)

В ЕС 21 % от жените и 22% от мъжете изцяло определят работното си време сами, в сравнение с 13 % от жените и 18 % от мъжете в други професии.

Разлика в заплащането между половете в областта на ИКТ
(%, 2014 г.)

9

11

Източник: Евростат (статистически данни за образованието, цифровата икономика и общество, Наблюдение на работната сила на Европейския съюз, Проучване на структурата на заплатите), Eurofound (Европейско проучване на условията на труд)
s: Оценка на Евростат d: определението се различава (към работещите в областта на ИКТ не се включват тези от управлението на услуги). Някои области на безпокойство (напр. работа през платформи и изкуствен интелект) не са обхванати от показателите поради липса на сравними данни за целия ЕС.

Прочетете повече за индекса за равенството между половете

на адрес <http://eige.europa.eu/gender-equality-index>

Европейски институт за равенство между половете

Европейският институт за равенство между половете (EIGE) е центърът на ЕС за знания в областта на равенството между половете. EIGE подпомага авторите на политики и всички заинтересовани институции в усилията им да превърнат равенството между жените и мъжете в реалност за всички европейци, като им предоставя специфични експертни знания и съпоставими и надеждни данни за равенството между половете в Европа.

© Европейски институт за равенство между половете, 2020 г. Този информационен лист е разработен в сътрудничество с PPMI. Възпроизвеждането е разрешено при посочване на източника.

European Institute for Gender Equality
Gedimino pr. 16
LT-01103 Vilnius
LITHUANIA

Данни за връзка

<http://eige.europa.eu/>
[facebook.com/eige.europa.eu](https://www.facebook.com/eige.europa.eu)
twitter.com/eurogender
[youtube.com/eurogender](https://www.youtube.com/eurogender)
eige.sec@eige.europa.eu
 Тел.: +370 52157444
<https://eurogender.eige.europa.eu/>

Служба за публикации на Европейския съюз